

BIURO

POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO

Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA Skr. Pocz. 33
Centrala tel. 521-28-88

PR III Ko 2372/2002

I n f o r m a c j a

**dotycząca zaginionych w prokuraturach
akt prokuratorskich i sądowych oraz prowadzonych w tym zakresie postępowań
w okresie od stycznia 2003 r. do marca 2005 r.**

W związku z poleceniem Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego w Biurze Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej od IV kwartału 2002 r. gromadzone są i analizowane dane dotyczące zjawiska zaginięcia akt w prokuraturach.

Pierwsza informacja w oparciu o analizę danych uzyskanych w tym zakresie ze wszystkich prokuratur apelacyjnych opracowana została w marcu 2003 r. i obrazowała ilość, okoliczności i przyczyny zaginięcia akt w latach 2000 – 2002.

Na podstawie wniosków wynikających z tej informacji Prokurator Generalny polecił wdrożenie postępowań przygotowawczych dla jednoznacznego udokumentowania przyczyn i okoliczności wszystkich przypadków zaginięcia akt oraz ustalenia osób za to odpowiedzialnych.

Wyniki tych działań poddano analizie i opisano w informacji dotyczącej śledztw toczących się w sprawie utraty akt postępowań karnych z dnia 22 kwietnia 2004 r.

Niniejsza informacja przedstawia dane w tym zakresie obejmujące okres od stycznia 2003 r. do marca 2005 r., a w szczególności ilość zagubionych akt, ilość postępowań prowadzonych w trybie art. 160 § 4 k.p.k. o odtworzenie zaginionych akt, ilość i wyniki postępowań wyjaśniających okoliczności i przyczyny utraty akt, ilość

postępowań karnych wdrożonych w kierunku popełnienia przestępstw z art. 231 k.k. i art. 276 k.k. w związku z zaginięciem akt oraz podjętych działań dyscyplinujących w ramach poszczególnych prokuratur apelacyjnych.

Dane te przedstawia poniższa tabela:

Prokuratura Apelacyjna	Ilość zagubionych akt	Ilość postępowań w trybie art. 160 § 4 k.p.k. o odtworzenie zagubionych akt	Ilość służbowych postępowań wyjaśniających	Ilość postępowań karnych prowadzonych w kierunku art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k.		Ilość postępowań dyscyplinarnych wdrożonych wobec osób odpowiedzialnych za zaginięcie akt	Inne działania dyscyplinarne	
				Sposób załatwienia	w tym ilość postępowań dot. zagubienia akt sądowych			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Białystok	31	30 (w 1 przypadku akta odnaleziono)	11	43	29 – umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 10 – umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. 1 – akt oskarżenia 3 – w toku	--	1 post. dyscyplinarne wobec prokuratora	nie podejmowano
Gdańsk	122	119 (w 5 przypadkach akta odnaleziono, w 2 przypadkach wydano postanowienie o niemożności odtworzenia akt)	100	20	8 – umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 5 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. 3 – umorzono z art. 322 § 1 k.p.k. (n.n.) 1 – odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego 3 – w toku	1 - umorzono z n.n.	nie prowadzono	Wdrożono 5 post. służbowych z czego w 3 przypadkach zakończono je umorzeniem wobec braku podstaw do wszczęcia post. dyscyplinarnego. W 1 przypadku do Zastępcy Prok.Rej. w Tczewie skierowano pismo instrukcyjne oraz także w 1 przypadku prokuratora ukarano karą porządkową upomnienia.
Katowice	103	103	11 w jednostkach prokuratury 2 w jednostkach Policji	6	4- umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 2 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 2 kpk	3 z czego 2 – umorzono z n.n. 1 – w toku	nie prowadzono	W wyniku służbowych postępowań wyjaśniających odwołano z funkcji Prokuratorów Rejonowych w Sosnowcu i Chorzowie

Kraków	54	54 (w 5 przypadkach akta odnaleziono)	48	21	17 – w toku 1 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 1 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. 2 – umorzono z n.n.	--	nie prowadzono	W 1 przypadku karą porządkową upomnienia ukarano kierownika sekretariatu, odwołując go równocześnie z tego stanowiska. W Prokuraturze Rejonowej w Kielcach odwołano z funkcji jednego z zastępców Prok. Rej., dwóm innym oraz 4 kierownikom działów udzielono wytyków na piśmie.
Lublin	178	136	23	10	6 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 1 – umorzono z n.n. 1 – odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego 1 – akt oskarżenia 1 – w toku	--	nie prowadzono	W 1 przypadku prokuratora ukarano karą porządkową upomnienia, taką samą karą ukarano także 1 pracownika sekretariatu
Łódź	28	16 (w 1 przypadku akta odnaleziono)	10	22	6 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 5 – umorzono z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. 5 – umorzono z n.n. 1 – zawieszono 5 – w toku	--	1 post. dyscyplinarne wobec prokuratora	W 1 przypadku wytyku na piśmie udzielono prokuratorowi i kierownikowi sekretariatu
Poznań	30	26 (w 1 przypadku akta odnaleziono)	30	23	7 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 8 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. 6 - umorzono z n.n. 2 – w toku	--	2 post. dyscyplinarne wobec prokuratorów 1 post. dyscyplinarne przeciwko funkcj. Policji	nie podejmowano
Rzeszów	4	4	4	1	1 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 2 - umorzono z n.n. 5 – w toku	--	nie prowadzono	nie podejmowano
Szczecin	16	9 (w 3 przypadkach akta odnaleziono)	15	10	8 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 2 – w toku	--	nie prowadzono	W 1 przypadku przeprowadzono z prokuratorem rozmowę ostrzegawczą
Warszawa	213	189 (w 5 przypadkach postępowania zakończono postanowieniami o niemożności odtworzenia akt)	183	10	12 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 2 – umorzono z n.n. 2 – w toku	--	2 post. dyscyplinarne wobec prokuratorów, z których 1 umorzono z powodu przedawnienia deliktu dyscyplinarnego, a 1 jest w toku	W 2 przypadkach trwają wyjaśniające postępowania przed-dyscyplinarne, oprócz tego w 1 przypadku pracownika biura podawczego ukarano karą porządkową upomnienia, a z 1 osobą zatrudnioną w charakterze woźnej rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia

Wrocław	24	24	24	16	12 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 2 - umorzono z n.n. 2 - w toku	1 - umorzono z n.n.	nie prowadzono post. dyscyplinarnych przeciwko prokuratorom 1 post. przeciwko funkcj. Policji	W 1 przypadku karą porządkową upomnienia ukarano pracownika sekretariatu, w 2 przypadkach zwrócono uwagę właściwym prokuratorom na uchybienia
Łącznie	803	710	459	182	84 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. 32 - umorzono z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. 21 - umorzono z n.n. 2 - odmowa wszczęcia post. przygotowawczego 2 - akt oskarżenia 1 - zawieszono 40 - w toku	5 z czego: 4 - umorzono 1 - w toku	6 - przeciwko prokuratorom (w tym 1 umorzono) 2 - przeciwko funkcj. Policji	

Opisowe dane w powyżej wskazanym zakresie przedstawiają się następująco:

1. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku

- a) W badanym okresie w okręgu apelacji białostockiej ujawniono łącznie 31 przypadków zaginięcia akt i 2 przypadki zaginięcia materiału dowodowego, w tym:
- w okręgu białostockim 4 przypadki zaginięcia akt postępowania przygotowawczego, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej Białystok-Południe w Białymstoku – 2 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Białystok-Północ w Białymstoku – 2 sprawy,
 - w okręgu suwalskim 4 przypadki zaginięcia akt – wszystkie w Prokuraturze Rejonowej w Suwałkach,
 - w okręgu olsztyńskim 23 przypadki zaginięcia akt, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Olsztynie – 17 spraw,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Olsztyn-Północ w Olsztynie – 2 sprawy,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej w Giżycku – 2 sprawy,
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej w Olecku – 1 sprawa,
 - 5) w Prokuraturze Rejonowej w Bartoszycach – 1 sprawa.

Nadto w Prokuraturze Rejonowej Białystok-Południe oraz w Prokuraturze Rejonowej Białystok-Północ ujawniono po 1 przypadku utraty zabezpieczonego w sprawach materiału dowodowego. Chodzi o materiały, które miały być przekazane do badań daktyloskopijnych oraz do badań pismoznawczych, a które nie dotarły do biegłych.

- b) W 30 sprawach przeprowadzono lub aktualnie jest prowadzone postępowanie o odtworzenie zaginionych akt w celu zakończenia ich decyzjami merytorycznymi. W jednym przypadku postępowania takiego nie prowadzono wobec odnalezienia zaginionych akt.
- c) W związku z zaginięciem wspomnianej liczby akt wdrożono 11 postępowań wyjaśniających okoliczności ich utraty.

Dwa postępowania wyjaśniające prowadzone były w Prokuraturze Okręgowej w Olsztynie i dotyczyły one zaginięcia akt w Prokuraturze Rejonowej Olsztyn-Południe w Olsztynie oraz w Prokuraturze Rejonowej w Giżycku.

W ich wyniku nie ustalono okoliczności zaginięcia akt i osób za to odpowiedzialnych, nie stwierdzono także aby do zaginięcia akt doszło w związku z zaistnieniem przestępstwa bądź przewinienia mogącego skutkować wszczęciem postępowania dyscyplinarnego.

W związku z badanymi przypadkami zaginięcia akt w Prokuraturze Rejonowej Olsztyn-Południe ujawniono jedynie pewne nieprawidłowości w ewidencji spraw zawieszonych (wszystkie sprawy zaginione były zawieszane) prowadzonych przez sekretarza Mirosławę Kamińską.

W Prokuraturze Okręgowej w Białymstoku przeprowadzono 5 postępowań wyjaśniających dotyczących zaginięcia akt w Prokuraturze Rejonowej Białystok-Północ i w Prokuraturze Rejonowej Białystok-Południe. W żadnym przypadku nie doprowadziły one do odnalezienia akt ani ustalenia okoliczności ich utraty. Nie ustalono także osób winnych zaniedbań, które do tego doprowadziły, a co za tym idzie do wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych.

W prokuraturze okręgowej w Suwałkach przeprowadzono 4 postępowania wyjaśniające okoliczności zaginięcia akt w Prokuraturze Rejonowej w Suwałkach. W dwóch przypadkach postępowania te nie przyniosły efektu.

W odniesieniu natomiast do spraw 1 Ds 189/98 i 1 Ko 538/00 ustalono, że osobą odpowiedzialną za ich usunięcie jest prokurator Jarosław Zakarzecki, wobec którego w 2002 r. wszczęto postępowanie dyscyplinarne, zakończone orzeczeniem o wydaleniu ze służby, a także prowadzone jest wobec niego postępowanie karne-

- d) Wobec nieustalenia okoliczności zaginięcia akt w wyniku przeprowadzonych służbowych postępowań wyjaśniających, dla wyjaśnienia przyczyn utraty akt wdrożono 43 postępowania karne, które prowadzono w kierunku czynów z art. 231 k.k., to jest niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych oraz z art. 276 k.k., to jest ukrycia dokumentów przez osobę nieuprawnioną do wyłącznego rozporządzania nimi. Większa ilość wdrożonych postępowań karnych w stosunku do ilości utraconych akt wynika z faktu, iż w liczbie tej uwzględniono także postępowania wszczęte w związku z przypadkami utraty akt ujawnionymi przed 1 stycznia 2003 r., a więc przed okresem objętym niniejszym badaniem.

Spośród tej liczby postępowań 24 wszczęto w okręgu białostockim i aktualnie wszystkie są już zakończone decyzjami o umorzeniu postępowania, przy czym w 14 przypadkach podstawą tej decyzji była okoliczność przewidziana w art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., to jest stwierdzenie, iż nie zostało popełnione przestępstwo, w 10 przypadkach zaś za podstawą umorzenia przyjęto okoliczność przewidzianą w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., to jest stwierdzenie, że czyn będący przedmiotem postępowania nie wyczerpał znamion czynu zabronionego.

W okręgu suwalskim wszczęto łącznie 14 postępowań o czyny z art. 231 k.k. i art. 276 k.k., z których 13 umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., jedno postępowanie natomiast, dotyczące zaginięcia 16 akt spraw zawieszonych w Prokuraturze Rejonowej w Olsztynie w latach 1990-1999, prowadzone pod sygnaturą V Ds 44/04/Sw w Prokuraturze Okręgowej w Suwałkach, jest w toku.

W okręgu olsztyńskim wdrożono 3 postępowania, z których 2 prowadzone w Prokuraturze Rejonowej w Olsztynie umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., zaś w trzeciej sprawie, prowadzonej w Prokuraturze Rejonowej w Olecku o sygnaturze 2 Ds 121/04 skierowano akt oskarżenia przeciwko funkcjonariuszowi Sekcji Kryminalnej KPP w Gołdapi o czyn z art. 231 § 1 k.k. Nadto funkcjonariusz ten wydalony został ze służby.

W okręgu łomżyńskim wdrożono 2 postępowania. Śledztwo Prokuratora Okręgowego w Łomży w sprawie V Ds 54/04/S, dotyczące zaginięcia akt Ds 76/94 Prokuratury Rejonowej w Bartoszycach jest aktualnie zawieszono z uwagi na trwające przed Sądem Dyscyplinarnym dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej byłego Prokuratora Rejonowego w Bartoszycach – Waldemara Żywieckiego.

Drugie śledztwo o sygnaturze V Ds 5/05/s, dotyczące między innymi zaginięcia akt Ds 1822/00 Prokuratury Rejonowej w Suwałkach, prowadzone przeciwko byłemu prokuratorowi tej jednostki – Jarosławowi Zakarzeckiemu jest w fazie końcowej. W najbliższym czasie przeciwko J. Zakarzeckiemu skierowany zostanie akt oskarżenia o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

W badanym okresie nie prowadzono postępowań dotyczących utraty akt postępowań sądowych.

- e) W okresie od 1 stycznia 2003 r. do chwili obecnej w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku wszczęto 1 postępowanie dyscyplinarne wobec osoby odpowiedzialnej za zaginięcie (usunięcie) akt postępowań przygotowawczych. Prowadzone jest ono przeciwko byłemu Prokuratorowi Rejonowemu w Bartoszycach (aktualnie w stanie spoczynku) – Waldemarowi Żywieckiemu, któremu zrzucono usunięcie akt zawieszono dochodzenia o sygnaturze Ds 76/94.

W stosunku do innych pracowników prokuratury konsekwencji natury dyscyplinarnej nie wyciągano (orzeczenie o wydaleniu ze służby prokuratora J. Zakarzeckiego zapadło przed dniem 1 stycznia 2003 r.).

Reasumując stwierdzić należy, iż w związku z ujawnionymi przypadkami zaginięcia akt jedynie w odniesieniu do 3 z nich ustalono osoby za to odpowiedzialne, które pociągnięto do odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej (w 2 przypadkach prokuratorzy, w 1 funkcjonariusz Policji). W pozostałych, mimo przeprowadzenia postępowań wyjaśniających i przygotowawczych nie zdołano ustalić okoliczności utraty akt. We wszystkich przypadkach utraty akt zdołano je odtworzyć i w większości zostały one już zakończone decyzjami merytorycznymi.

Porównywalna ilość przypadków utraty akt w okresie objętym niniejszą kontrolą (31) do liczby takich przypadków ujawnionych w związku z kontrolą przeprowadzoną w 2003 r. obejmującą lata 2000-2002 (33) wskazuje, że zjawisko to nadal utrzymuje się na stały poziomie i stanowi poważny problem w okręgu apelacji białostockiej, który mimo podjętych działań naprawczych i dyscyplinujących nie został opanowany.

2. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku

a) W badanym okresie w okręgu apelacji gdańskiej ujawniono łącznie 122 przypadki zaginięcia akt, w tym:

- w okręgu bydgoskim 29 przypadków, z czego:

- 1) w Prokuraturze Rejonowej Bydgoszcz-Północ – 17 spraw,
- 2) w Prokuraturze Rejonowej Bydgoszcz-Południe – 4 sprawy,
- 3) w Prokuraturze Rejonowej w Nakle – 7 spraw,
- 4) w Prokuraturze Rejonowej w Inowrocławiu – 1 sprawa:

- w okręgu gdańskim 43 przypadki, z czego:

- 1) w Prokuraturze Rejonowej w Pruszczu Gdańskim – 1 sprawa,
- 2) w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Południe w Gdańsku – 5 spraw,

- 3) w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Północ w Gdańsku – 9 spraw,
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej w Gdyni – 24 sprawy,
 - 5) w Prokuraturze Rejonowej w Tczewie – 1 sprawa,
 - 6) w Prokuraturze Rejonowej w Pucku – 2 sprawy,
 - 7) w Prokuraturze Rejonowej w Kartuzach – 1 sprawa,
- w okręgu toruńskim 50 przypadków, z czego:
- 1) w byłej Prokuraturze Rejonowej w Toruniu w okresie od 1.01.2003 r. do 31.12.2003 r. – 22 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Toruń-Centrum Zachód – 17 spraw,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej Toruń-Centrum Wschód – 11 spraw,
- w okręgach elbląskim, słupskim i włocławskim nie stwierdzono przypadków utraty akt.
- b) W 119 sprawach prowadzono lub aktualnie jest prowadzone postępowanie o odtworzenie zaginionych akt. W 82 postępowaniach już zakończonych odtworzono akta 80 spraw, w 2 sprawach procedura odtworzeniowa zakończyła się wydaniem postanowienia o niemożności odtworzenia akt. W 5 przypadkach zaginione akta odnaleziono. Nadmienić należy, iż w 5 przypadkach odtwarzano wyłącznie zaginione akta podręczne spraw, a w 8 akta zarejestrowane w rejestrze Ko.
- c) W związku z zaginięciem 122 akt spraw wdrożono 100 postępowań wyjaśniających. Rozbieżność pomiędzy liczbą zaginionych akt a liczbą wdrożonych postępowań wyjaśniających wynika z faktu, iż w Prokuraturach Okręgowych w Gdańsku i w Toruniu tego rodzaju postępowania wdrażano odrębnie co do każdego przypadku, zaś w Prokuraturze Okręgowej w Bydgoszczy wdrożono takich postępowań 7 dla wyjaśnienia okoliczności utraty 29 akt. Przeprowadzone postępowania wyjaśniające w większości nie pozwoliły na ustalenie okoliczności zaginięcia akt i osób za to odpowiedzialnych. Jedynie w 5 przypadkach w wyniku postępowań wyjaśniających zagubione akta odnaleziono.

- d) Wobec nieustalenia okoliczności zaginięcia akt w wyniku przeprowadzonych postępowań służbowych wyjaśniających, dla wyjaśnienia przyczyn ich utraty wdrożono łącznie 20 postępowań przygotowawczych, które prowadzono w kierunku czynów z art. 231 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych) oraz z art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów).

Mniejsza ilość postępowań przygotowawczych wdrożonych dla ustalenia przyczyn zaginięcia akt od stwierdzonej liczby takich przypadków wynika z faktu, że jednym postępowaniem przygotowawczym obejmowano po kilka lub kilkanaście przypadków utraty akt (np. śledztwem V Ds 29/03 Prokuratora Okręgowego w Bydgoszczy objęto wszystkie ujawnione przypadki zagubienia akt w Prokuraturze Rejonowej Bydgoszcz-Północ, to jest 17 spraw).

Spośród tej liczby postępowań 16 przeprowadzono w okręgu gdańskim, a 4 w okręgu bydgoskim. Do chwili obecnej zakończono decyzjami merytorycznymi 17 postępowań, przy czym w 16 sprawach zapadły postanowienia o umorzeniu postępowania, zaś w 1 o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Podstawą decyzji o umorzeniu postępowania w 8 przypadkach była okoliczność przewidziana w art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., to jest stwierdzenie, że nie popełniono czynu zabronionego, w 5 przypadkach okoliczność przewidziana w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., to jest stwierdzenie, iż czyn nie wyczerpał znamion czynu zabronionego, natomiast w 3 przypadkach podstawą umorzenia było niewykrycie sprawcy przestępstwa (art. 322 § 1 k.p.k.).

W 3 sprawach postępowania karne jeszcze trwają, przy czym w sprawie 3 Ds 96/04 Prokuratora Rejonowego Gdańsk-Północ, dotyczącej niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień w okresie od listopada 1994 r. do 18 czerwca 2004 r. w Elblągu i Braniewie poprzez usunięcie z budynku Prokuratury i ukrycie w prywatnym budynku akt zawieszonych postępowania 1 Ds 2421/92 Prokuratury Rejonowej w Elblągu, skutkujących w efekcie doprowa-

dzeniem do przedawnienia karalności przestępstw będących przedmiotem postępowania, zebrany materiał dowodowy dostarczył podstaw do przedstawienia zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w Braniewie – Jackowi Wobolewiczowi.

W sprawie tej w dniu 25 lutego 2005 r. Prokurator Okręgowy w Gdańsku wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora J. Wobolewicza do odpowiedzialności karnej.

Nadmienić należy, iż w badanym okresie w okręgu apelacji gdańskiej ujawniono 1 przypadek zaginięcia akt sądowych. Były to akta V K 229/03 Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim (uprzednio prowadzonej przez miejscową prokuraturę). Akta zaginęły po wydaniu i ogłoszeniu wyroku skazującego. W sprawie tej Sąd przeprowadził postępowanie odtworzeniowe zakończone odtworzeniem akt w części.

- e) W okresie od 1 stycznia 2003 r. do chwili obecnej w okręgach bydgoskim, elbląskim, toruńskim, słupskim i włocławskim nie prowadzono postępowań dyscyplinarnych mających związek z zagubieniem akt postępowań przygotowawczych.

Natomiast Prokurator Okręgowy w Gdańsku zlecił przeprowadzenie w tym zakresie 5 postępowań służbowych. Wszystkie te postępowania zostały już zakończone, przy czym w 3 przypadkach nie dostarczyły one podstaw do przypisania przewinienia dyscyplinarnego prokuratorom czy pracownikom sekretariatów prokuratury, w 1 przypadku postępowanie zakończono skierowaniem pisma instrukcyjnego do Zastępcy Prokuratora Rejonowego w Tczewie w związku z zaginięciem sprawy Ds 3228/02, a także w 1 przypadku prokuratora ukarano karą porządkową upomnienia w związku z utratą akt Ds 1167/03 Prokuratora Rejonowego w Tczewie.

Reasumując stwierdzić należy, iż w związku z ujawnionymi przypadkami zaginięcia akt jedynie w 1 przypadku ustalono osobę za to odpowiedzialną, wobec której wdrożono postępowanie zmierzające do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej. W pozostałych przypadkach służbowe postępowania wyjaśniające oraz postępowania przygotowawcze nie doprowadziły do ustalenia odpowiedzialności konkretnych osób.

Porównując liczbę 122 ujawnionych przypadków utraty akt w badanym okresie do ilości takich przypadków ujawnionych w związku z kontrolą przeprowadzoną w roku 2003, których było 8, nie sposób nie zauważyć ogromnego wzrostu liczby tego rodzaju zdarzeń, która musi niepokoić.

Z informacji Prokuratora Apelacyjnego wynika, że w przeważającej mierze stwierdzone przypadki utraty akt dotyczyły postępowań zawieszonych w okresie kilku, a nawet kilkunastu ostatnich lat. Do ich ujawnienia doszło w związku z podziałami Prokuratur Rejonowych w Toruniu i Gdańsku na mniejsze jednostki organizacyjne, z czym wiązała się także dokładna inwentaryzacja akt i ich przydzielenie nowym jednostkom. Powyższe dowodzi, że nadzór nad sprawami zawieszonymi w okręgu gdańskim wymaga zdecydowanego urealnienia.

3. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach

- a) W badanym okresie w okręgu apelacji katowickiej ujawniono łącznie 103 przypadków zaginięcia akt, w tym:
- w okręgu katowickim – 63 sprawy, wszystkie w Prokuraturze Rejonowej w Sosnowcu,
 - w okręgu częstochowskim – 32 sprawy, z czego:
 - 1) w byłej Prokuraturze Rejonowej dla miasta Częstochowy – 31 spraw,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Zawierciu – 1 sprawa,
 - w okręgu gliwickim – 7 spraw, wszystkie w Prokuraturze Rejonowej w Gliwicach,

- w okręgu bielsko-bialskim – 1 sprawa w Prokuraturze Rejonowej w Bielsku-Białej.

- b) We wszystkich przypadkach stwierdzonego zaginięcia akt wdrożono postępowania o ich odtworzenie. Do chwili obecnej trwają jeszcze 3 tego rodzaju postępowania, pozostałe zostały zakończone.

- c) W odniesieniu do ujawnionych przypadków zaginięcia akt przeprowadzono 11 postępowań wyjaśniających w prokuraturach oraz 2 takie postępowania w jednostkach policji. W 6 przypadkach postępowania te nie doprowadziły do ustalenia okoliczności zagubienia akt, w 1 przypadku dotyczącym sprawy 2 Ds 2491/02 byłej Prokuratury Rejonowej dla m. Częstochowy, prokuratora referenta sprawy ukarano karą porządkową upomnienia oraz także w 1 przypadku kary takiej wymierzono kierownikowi sekretariatu oraz sekretarzowi Prokuratury Rejonowej w Sosnowcu. W 3 przypadkach postępowania wyjaśniające jeszcze trwają.

W sprawach, w których postępowania wyjaśniające prowadzono w jednostkach Policji (wobec ustalenia, że to tam doszło do utraty akt), w jednej sprawie – 2 Ds 867/04 Prokuratury Rejonowej w Zawierciu – wobec funkcjonariusza wyciągnięto konsekwencje dyscyplinarne natury porządkowej, natomiast w drugiej – 1 Ds 1671/04 Prokuratury Rejonowej w Bielsku-Białej – w efekcie postępowania wyjaśniającego wszczęto przeciwko funkcjonariuszowi Policji postępowanie dyscyplinarne i skierowano przeciwko niemu zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Nadmienić należy, iż wprowadzicie ilość wdrożonych postępowań wyjaśniających nie odpowiada ilości stwierdzonych przypadków zagubienia akt, jednakże nie oznacza to, że postępowaniami tymi nie były objęte wszystkie te zdarzenia. Rozbieżność w tym zakresie wynika z faktu, że wdrażając postępowania wyjaśniające właściwi prokuratorzy obejmowali nimi większą liczbę spraw.

d) W opisywanym okresie, w prokuraturach katowickiego okręgu apelacyjnego prowadzono łącznie 6 postępowań przygotowawczych w związku z zaginięciem akt postępowania przygotowawczego oraz 3 postępowania w związku z zaginięciem akt sądowych.

Jeśli chodzi o śledztwa dotyczące utraty akt postępowań przygotowawczych, były to sprawy:

- Ds 11/03/S Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej w sprawie zaginięcia 5 akt spraw, a to dwóch Prokuratury Rejonowej w Gliwicach, dwóch Prokuratury Rejonowej w Jastrzębiu Zdroju i jednej Prokuratury Rejonowej w Rudzie Śląskiej, ujawnionego przed 2003 rokiem. Śledztwo prowadzono w kierunku zaistnienia przestępstwa z art. 231 § 1 i 3 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego), art. 239 § 1 k.k. (utrudnianie postępowania karnego), art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów) i zostało ono umorzone postanowieniem z dnia 30 grudnia 2003 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., to jest wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.
- Ds 30/03/S Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej w sprawie zaginięcia 25 akt spraw Prokuratury Rejonowej w Chorzowie, ujawnionego przed 2003 rokiem. Śledztwo prowadzono w kierunku zaistnienia przestępstwa z art. 231 § 1 i 3 k.k., art. 239 § 1 k.k., art. 276 k.k. i zostało ono umorzone postanowieniem z dnia 16 czerwca 2004 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., to jest wobec stwierdzenia, że nie popełniono czynu zabronionego.
- Ds 31/03/S Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej w sprawie zaginięcia 28 akt spraw Prokuratury Rejonowej w Katowicach, a od lipca 2000 r. w Prokuraturach Rejonowych Katowice-Wschód i Katowice-Centrum Zachód. Śledztwo prowadzono w kierunku zaistnienia przestępstwa z art. 231 § 1 i 3

k.k., art. 239 § 1 k.k., art. 276 k.k. i zostało ono umorzone postanowieniem z dnia 27 września 2004 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. z powodu braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa – w odniesieniu do akt 19 postępowań przygotowawczych.

- Ds 32/03/S Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej w sprawie zaginięcia 71 akt spraw Prokuratury Rejonowej w Sosnowcu. Śledztwo prowadzono w kierunku zaistnienia przestępstwa z art. 231 § 1 i 3 k.k., art. 239 § 1 k.k., art. 276 k.k. i zostało ono umorzone postanowieniem z dnia 31 grudnia 2004 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. z powodu braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa w odniesieniu do akt 63 postępowań przygotowawczych. W toku śledztwa odnaleziono akta 8 spraw.
- V Ds 19/03/S Prokuratury Okręgowej w Gliwicach w sprawie niedopełnienia obowiązków w latach 2000-2002 w Bielsku-Białej w zakresie nadzoru nad przechowywaniem akt postępowań przygotowawczych w 4 sprawach prowadzonych w Prokuraturze Rejonowej w Bielsku-Białej, w następstwie czego doszło do ich zaginięcia, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 24 lipca 2003 r. śledztwo to – w oparciu o art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – zostało umorzone.
- V Ds 20/03/S Prokuratury Okręgowej w Gliwicach w sprawie niedopełnienia obowiązków w latach 1981-2003 w Częstochowie w zakresie właściwej organizacji i nadzoru służbowego nad przechowywaniem akt postępowań przygotowawczych w Prokuraturze Rejonowej dla miasta Częstochowy, w następstwie czego doszło do zaginięcia akt w 28 sprawach prowadzonych przez w/wym. jednostkę prokuratury, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 31 marca 2004 r. śledztwo to – w oparciu o art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. – zostało umorzone. W ramach tego śledztwa prowadzono

także czynności w sprawie niedopełnienia obowiązków w okresie od kwietnia 1999 r. do lipca 2000 r. w Częstochowie w zakresie nadzoru nad przechowywaniem akt postępowania przygotowawczego prowadzonego w Prokuraturze Rejonowej w Częstochowie pod sygn. 2 Ds 86/99, w następstwie czego doszło do ich zaginięcia, tj. przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2003 r. w tym zakresie – w oparciu o art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – postępowanie zostało częściowo umorzone.

Oprócz opisanych powyżej prowadzono także sprawy dotyczące zaginięcia akt postępowania sądowego, a były to śledztwa:

- 1 Ds 244/04 Prokuratury Rejonowej w Rudzie Śląskiej w sprawie usunięcia akt spraw o sygn. V Npw 10/93, V Npw 102/93 i V Npw 12/93 Sądu Rejonowego w Gliwicach. Postępowanie to zostało zakończone postanowieniem z dnia 20 maja 2004 r. o umorzeniu śledztwa wobec niewykrycia sprawcy czynu (na podstawie art. 322 k.p.k.).
- 1 Ds 658/04 Prokuratury Rejonowej w Rudzie Śląskiej w sprawie usunięcia przez biegłego lekarza psychiatrę Agatę Bielawską-Kozak w marcu 2003 r. dokumentów w postaci akt o sygn. II K 964/02 Sądu Rejonowego w Bytomiu, tj. o przestępstwo z art. 276 k.k. Postępowanie przygotowawcze jest w toku.
- 2 Ds 269/03/MB Prokuratury Rejonowej w Bielsku-Białej w sprawie zaginięcia akt Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, sygn. III K 445/86, w sprawie przeciwko Renacie Szosteckiej skazanej za zabór pieniędzy w kwocie 207.681 zł na szkodę Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Jasionicy, wyrokiem z dnia 21 listopada 1986 r. (art. 200 § 1 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k.). Przedmiotowe akta zaginęły po wykonaniu wyroku karnego. Akta sprawy karnej przekazano do sprawy cywilnej, skąd zostały usunięte

przez nieustaloną osobę, a następnie zwrócone do sądu przez osobę podającą, że znalazła je na wysypisku śmieci. Postępowanie w sprawie umorzono z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa.

- e) W stosunku do osób odpowiedzialnych w prokuraturze za zaginięcie akt nie wdrożono żadnego postępowania dyscyplinarnego. Nie oznacza to jednak, że nie wyciągnięto różnorodnych wniosków kadrowo-organizacyjnych, będących następstwem stwierdzonych nieprawidłowości.

Po przeprowadzeniu wobec b. Prokuratora Rejonowego w Sosnowcu Małgorzaty Mitreği postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika Dyscyplinarnego, postanowieniem z dnia 15 lutego 2005 r. stwierdzono, że postępowanie to nie dostarczyło podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, lecz M. Mitreğa przestała pełnić funkcję Prokuratora Rejonowego w Sosnowcu.

Z kolei funkcję Prokuratora Rejonowego w Chorzowie, gdzie w wyniku wcześniejszej kontroli również stwierdzono znaczną liczbę zaginionych akt, z tego powodu przestał pełnić G. Raczak.

Między innymi w związku z sytuacją dotyczącą spraw zaginionych podjęto także działania organizacyjne w Prokuraturach Rejonowych w Częstochowie, gdzie zmieniono kierownictwo Prokuratury Rejonowej dla miasta Częstochowy, dzieląc ją zarazem na dwie sprawniejsze organizacyjnie jednostki.

Z uwagi na niewątpliwy związek zaginięcia akt z wielkością jednostki i co za tym idzie organizacją pracy w dużych jednostkach i efektywnością nadzoru w nich prowadzone są także prace zmierzające do podziału Prokuratury Rejonowej Katowice-Centrum Zachód.

Reasumując należy stwierdzić, że w wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i przygotowawczych w większości spraw nie udało się ustalić osób odpowiedzialnych za utratę akt. Jedynie w 2 przypadkach stwierdzono, że do ich utraty doprowadzili funkcjonariusze Policji, w pozostałych można jedynie przyjąć, iż akta zaginęły w prokuraturze, jednakże bez możliwo-

ści przypisania odpowiedzialności za to konkretnej osobie. Akta 8 spraw odnaleziono.

Z danych przedstawionych przez Prokuratora Apelacyjnego wynika, że na ogólną liczbę 102 utraconych spraw aż 91 zaginęło w okresie ich zawieszenia (63 w Prokuraturze Rejonowej w Sosnowcu, 20 w Prokuraturze Rejonowej dla miasta Częstochowy, 8 w Prokuraturze Rejonowej w Gliwicach). Większość ujawnionych przypadków dotyczy spraw zawieszonych przed kilku bądź nawet kilkunastu laty, a więc jest wynikiem zaniedbań z lat wcześniejszych. Do ich ujawnienia doszło w wyniku podjętych działań organizacyjnych (kontrola spraw zawieszonych i podział dużych jednostek prokuratury). Konsekwentna kontynuacja tych działań winna przyczynić się do ograniczenia tego zjawiska, które w okręgu apelacji katowickiej pozostało na poziomie zbliżonym do stwierdzonego w wyniku badania przeprowadzonego w I kwartale 2003 r. (ujawniono wówczas brak 94 spraw). Należy jednak pamiętać, że przeprowadzona wówczas kontrola, inaczej niż obecnie, nie obejmowała pełnej inwentaryzacji spraw zawieszonych.

4. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie

- a) W badanym okresie w okręgu apelacji krakowskiej ujawniono łącznie 54 przypadki zaginięcia akt postępowań przygotowawczych, w tym:
- w okręgu krakowskim 5 przypadków zaginięcia akt, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej Kraków-Krowodrza – 1 sprawa,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Kraków-Śródmieście Wschód – 1 sprawa,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej Kraków-Śródmieście Zachód – 1 sprawa,
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej Kraków-Podgórze – 2 sprawy,
 - w okręgu kieleckim – 47 przypadków zaginięcia akt, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Starachowicach – 4 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Skarżysku-Kamiennej – 1 sprawa,

- 3) w Prokuraturze Rejonowej Kielce-Zachód – 14 spraw,
- w okręgu tarnowskim – 2 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Tarnowie – 1 sprawa,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Bochni – 1 sprawa.

Nadmienić należy, iż w wymienionej liczbie w 45 przypadkach zaginęły akta główne i podręczne spraw, w 4 sprawach tylko akta główne (z tego w 1 sprawie 3 tomy spośród 13), a w 5 sprawach zaginęły jedynie akta podręczne (z czego 4 przypadki stwierdzono w Prokuraturze Rejonowej w Starachowicach; dotyczyły one spraw zakończonych aktami oskarżenia).

Nadto znamienne jest, że z ogólnej liczby 54 zaginionych akt 44 przypadki dotyczyły spraw zawieszonych, z czego 42 w byłej Prokuraturze Rejonowej w Kielcach w latach 1990-2002.

W prokuraturach okręgu nowosądeckiego w badanym okresie nie ujawniono przypadków zaginięcia akt.

- b) We wszystkich 54 przypadkach przeprowadzono lub nadal prowadzi się postępowania o odtworzenie akt. W trakcie ich trwania odnaleziono akta 4 spraw Prokuratury Rejonowej Kielce-Wschód oraz 1 akta Prokuratury Rejonowej Kraków-Podgórze.
- c) W związku z zaginięciem wspomnianej liczby akt wdrożono 48 postępowań dla wyjaśnienia okoliczności i przyczyn ich utraty. W wyniku większości przeprowadzonych postępowań nie zdołano jednoznacznie ustalić okoliczności zaginięcia akt ani osób bezpośrednio za to odpowiedzialnych.

W przedmiocie zaginionych akt podręcznych 4 spraw Prokuratury Rejonowej w Starachowicach postępowań wyjaśniających nie prowadzono. Akta te znajdowały się w bagażniku samochodu prokuratora, który to samochód po wcześniejszym włamaniu został skradziony przez nieustalonych sprawców.

W jednym przypadku, dotyczącym zaginionych akt 1 Ds 209/01 Prokuratury Rejonowej w Skarżysku-Kamiennej ustalono, że do utraty akt doszło w czasie, gdy znajdowały się one w dyspozycji Komendy Powiatowej Policji w Skarżysku-Kamiennej, w pozostałych przypadkach zaginęły akta pozostające w dyspozycji prokuratury.

- d) Wobec niskiej skuteczności postępowań wyjaśniających okoliczności utraty akt, dla zweryfikowania czynności w tym zakresie wdrożono 21 postępowań karnych o czyny z art. 231 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów).

W tej liczbie 15 śledztw wszczęto w Prokuraturze Okręgowej w Kielcach, 5 w Prokuraturze Okręgowej w Krakowie i 1 w Prokuraturze Rejonowej Kraków-Podgórze.

Rozbieżność pomiędzy liczbą utraconych akt a ilością postępowań karnych wszczętych w tym przedmiocie wynika z faktu, że w Prokuraturze Okręgowej w Kielcach jednym śledztwem objętych jest po kilka przypadków utraty akt.

Dotychczas zakończono 4 postępowania, z których 2 umorzono z powodu niewykrycia sprawców przestępstwa (art. 322 § 1 k.p.k.), 1 wobec stwierdzenia, że czynu zabronionego nie popełniono (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.) i 1 wobec stwierdzenia, iż czyn nie wyczerpał znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.). W 17 przypadkach postępowania jeszcze trwają.

W badanym okresie prokuratury okręgu apelacyjnego krakowskiego nie prowadziły postępowań dotyczących utraty akt sądowych.

- e) W okresie od 1 stycznia 2003 r. w Prokuraturze Apelacyjnej w Krakowie nie wszczęto żadnego postępowania dyscyplinarnego wobec osób odpowiedzialnych za zaginięcie akt.

W związku z ujawnionymi przypadkami zaginięcia akt byłej Prokuratury Rejonowej w Kielcach, w następstwie służbowego postępowania wyjaśniającego

go przeprowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego dla urzędników mianowanych w Prokuraturze Okręgowej w Kielcach, wymierzona została przez Prokuratora Okręgowego kara porządkowa upomnienia kierownicze sekretariatu byłej Prokuratury Rejonowej w Kielcach, która również odwołana została z zajmowanego stanowiska.

W wyniku równoległe prowadzonego postępowania służbowego, mającego na celu ustalenie osób winnych zaistniałych nieprawidłowości, Zastępca Prokuratora Rejonowego Kielce-Zachód (do czasu likwidacji Prokuratury Rejonowej w Kielcach Zastępca Prokuratora Rejonowego w tej jednostce) złożyła rezygnację z pełnionej funkcji, zaś dwóm Zastępcom Prokuratora Rejonowego byłej Prokuratury Rejonowej w Kielcach oraz kierownikom czterech działów byłej Prokuratury Rejonowej w Kielcach, Prokurator Okręgowy w Kielcach zwrócił uwagę na piśmie za niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych związanych z kontrolą spraw zawieszonych.

W odniesieniu do zaginionych akt głównych 1 Ds 209/01 Prokuratury Rejonowej w Skarżysku-Kamiennej przeprowadzone zostało postępowanie dyscyplinarne wobec funkcjonariusza Policji.

Reasumując stwierdzić należy, iż w związku z ujawnionymi przypadkami zaginięcia akt w żadnym przypadku nie ustalono osób bezpośrednio za to odpowiedzialnych, pomimo że wdrożono w tym zakresie właściwe postępowania wyjaśniające i karne.

Zwraca uwagę wzrost liczby zaginionych akt w porównaniu do badania przeprowadzonego w I kwartale 2003 r. (11 przypadków wówczas i 54 przypadki obecnie). Na stwierdzoną liczbę 54 zaginionych akt składają się przede wszystkim przypadki (47) zaginionych akt prowadzonych i zawieszonych postępowań w byłej Prokuraturze Rejonowej w Kielcach, które ujawniono przy jej podziale na mniejsze jednostki w lipcu 2004 r. i przekazywaniu do nich konkretnych akt.

Stan taki dowodzi nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad zawieszonymi postępowaniami w tej jednostce.

5. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

a) W badanym okresie w okręgu apelacji lubelskiej ujawniono łącznie 178 przypadków zaginięcia akt postępowań przygotowawczych, w tym:

- w okręgu lubelskim 162 przypadki, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej Lublin-Południe – 110 spraw,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Lublin-Północ – 42 sprawy,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej w Kraśniku – 1 sprawa,

- w okręgu radomskim 11 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Przysusze – 10 spraw,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Radomiu – 1 sprawa,

- w okręgu siedleckim – 5 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Węgrowie – 3 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Biłgoraju – 1 sprawa,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej w Mińsku Mazowieckim – 1 sprawa.

W prokuraturach okręgu zamojskiego w badanym okresie nie ujawniono przypadków zaginięcia akt.

Nadmienić należy, iż w ogólnej liczbie 178 zaginionych akt 166 przypadków dotyczyło spraw zawieszonych.

b) W większości ujawnionych przypadków zaginięcia akt wdrożono postępowania o ich odtworzenie. Jedynie w Prokuraturze Rejonowej Lublin-Północ nie uruchomiono jeszcze procedury odtworzeniowej i w dalszym ciągu poszukuje się akt 42 zaginionych spraw, albowiem istnieje prawdopodobieństwo ich odnalezienia. Wynika to z faktu, iż w wyniku podjętej kontroli wszystkich spraw zawieszonych w tej jednostce pierwotnie stwierdzono brak 80 akt spraw. W toku

podjętych postępowań wyjaśniających akta 38 spraw odnaleziono ustalając, że były one już załatwione, a jedynie brak było stosownych zapisów w księgach prowadzonych w prokuraturze. Podobna sytuacja miała miejsce w Prokuraturze Rejonowej Lublin-Południe, gdzie kontrola ujawniła pierwotnie brak 156 akt spraw zawieszonych, a następnie okazało się, że 40 z nich zakończono po podjęciu postępowania bez odnotowania tego faktu w rejestrze spraw zawieszonych.

- c) W związku z zaginięciem wspomnianej liczby akt wdrożono 23 postępowania wyjaśniające. Różnica pomiędzy ilością zaginionych akt i wdrożonych postępowań wyjaśniających przyczyny ich zaginięcia wynika z faktu, że w postępowaniach tych grupowano po kilka lub kilkanaście przypadków utraty akt, które wyjaśniano łącznie.

W wyniku prowadzonych postępowań wyjaśniających w większości przypadków nie ustalono okoliczności ich zaginięcia i osób za to odpowiedzialnych. Z poczynionych ustaleń wynika, że tylko jedna sprawa zaginęła poza prokuraturą, a mianowicie postępowanie Prokuratora Rejonowego Lublin-Północ 1 Ds 1432/00, które zaginęło w czasie, gdy akta pozostawały w dyspozycji VII Komisariatu Policji w Lublinie.

Osobę odpowiedzialną za usunięcie akt ustalono wyłącznie w odniesieniu do spraw zaginionych w Prokuraturze Rejonowej w Przysusze. Przeprowadzone postępowanie wykazało, że akta 3 spraw o sygnaturach Ds 89/02, Ds 552/02 i Ds 600/02, a także 7 spraw, które wpłynęły do tej jednostki i nie zostały jeszcze zarejestrowane w repertorium Ds zostały usunięte i zniszczone przez woźną Prokuratury Rejonowej Jadwigę Kozłowską. Wszystkie te sprawy dotyczyły czynów z art. 178a § 1 i 2 k.k. polegających na prowadzeniu pojazdów w stanie nietrzeźwości. Jak ustalono J. Kozłowska z akt tych spraw wyjęła zatrzymane sprawcom prawa jazdy i w zamian za korzyści majątkowe zwróciła je im, a akta spraw zniszczyła. Na podstawie tych ustaleń przeciwko J. Kozłowskiej wszczęto postępowanie karne.

d) W związku z tym, że większość postępowań wyjaśniających nie przyniosła efektu w postaci ustalenia okoliczności utraty akt, dla zweryfikowania poczynionych ustaleń do chwili obecnej drożono 10 postępowań karnych o czyny z art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych) i z art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów). Ilość wdrożonych postępowań nie odpowiada liczbie utraconych akt, albowiem w odniesieniu do części spraw trwają jeszcze postępowania wyjaśniającego, w części zaś jednym postępowaniem karnym obejmowano po kilka lub kilkanaście przypadków utraty akt. Spośród 10 postępowań w tym przedmiocie 6 zakończono decyzjami o umorzeniu śledztwa wobec stwierdzenia, że nie popełniono czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.), 1 umorzono z powodu niewykrycia sprawcy (art. 322 § 1 k.p.k.), 1 zakończono decyzją o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, 1 zakończono skierowaniem aktu oskarżenia, a 1 jest w toku.

Aktem oskarżenia zakończone zostało śledztwo Prokuratora Rejonowego w Przysusze przeciwko woźnej zatrudnionej w tej jednostce Jadwidze Kozłowskiej w związku z opisanym powyżej zniszczeniem przez nią 10 akt postępowań przygotowawczych. Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 15 listopada 2004 r. za czyn ten, kwalifikowany z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 230 k.k. i art. 239 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., została ona skazana na karę 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

W toku pozostaje natomiast śledztwo Prokuratora Okręgowego w Radomiu dotyczące nieprawidłowości w załatwianiu spraw wpływających do Prokuratury Rejonowej w Mińsku Mazowieckim, polegających na nienadawaniu biegu doniesieniom, niepodejmowaniu decyzji merytorycznych, ukrywaniu akt i nieprzekazywaniu ich biegłym. Przedmiotem tego śledztwa jest między innymi ukrycie przez prokuratora referenta akt sprawy Ds 593/93, które to miały być przekazane biegłym w celu wydania opinii, a sprawa zawieszona. Aktualnie śledztwo to jest zawieszona, albowiem Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym nie rozpoznał jeszcze odwołania

Prokuratora Okręgowego w Radomiu od orzeczenia Sądu I instancji odmawiającego zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej.

W okresie od 1 stycznia 2003 r. prokuratury lubelskiego okręgu apelacyjnego nie prowadziły postępowań przygotowawczych dotyczących utraty akt sądowych.

- e) W okresie objętym badaniem w Prokuraturze Apelacyjnej w Lublinie nie wszczęto żadnego postępowania dyscyplinarnego wobec osób odpowiedzialnych za zaginięcie akt.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w Prokuraturze Rejonowej w Przysusze, po przeprowadzeniu postępowania służbowego, które wykazało brak właściwego nadzoru nad aktami spraw, prokurator pełniący funkcję Prokuratora Rejonowego został ukarany karą porządkową upomnienia, a następnie odwołano go z funkcji. Karą porządkową upomnienia ukarano także kierownika sekretariatu.

Reasumując stwierdzić należy, iż w związku z ujawnionymi przypadkami zaginięcia akt tylko w 1 ustalono osobę bezpośrednio za to odpowiedzialną, którą postawiono przed sądem i skazano za zniszczenie akt. W pozostałych przypadkach zarówno postępowania wyjaśniające, jak i karne nie przyniosły efektów w tym zakresie. Odnotować należy bardzo duży wzrost ilości ujawnionych przypadków zaginięcia akt (178) w porównaniu do ujawnionych podczas wcześniejszej kontroli (19) oraz to, że zaginęły przede wszystkim akta spraw zawieszonych. Ta ostatnia okoliczność wskazuje na brak właściwego nadzoru nad sprawami tej kategorii, przede wszystkim w byłej Prokuraturze Rejonowej w Lublinie, gdzie przy okazji jej podziału na mniejsze jednostki ujawniono większość przypadków utraty akt.

6. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

a) W badanym okresie w okręgu apelacji łódzkiej ujawniono łącznie 28 przypadków zaginięcia akt, z czego:

- w okręgu łódzkim – 25 spraw, w tym:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Śródmieście – 2 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Polesie – 14 spraw,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Górna – 1 sprawa,
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Bałuty – 1 sprawa,
 - 5) w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Widzew – 1 sprawa,
 - 6) w Prokuraturze Rejonowej w Łęczycy – 2 sprawy,
 - 7) w Prokuraturze Rejonowej w Brzezinach – 2 sprawy,
 - 8) w Wydziale VI Prokuratury Okręgowej w Łodzi – 2 sprawy,
- w okręgu sieradzkim – 1 sprawa, w Prokuraturze Rejonowej w Zduńskiej Woli,
- w okręgu kaliskim – 2 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Kaliszu – 1 sprawa,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim – 1 sprawa.

W prokuraturach okręgu piotrkowskiego nie ujawniono przypadków utraty akt.

b) Postępowanie o odtworzenie akt przeprowadzono łącznie w 16 sprawach, w tym:

- 14 w jednostkach Prokuratury Okręgowej w Łodzi,
- 1 – w jednostce z Prokuratury Okręgowej w Sieradzu,
- 1 – w jednostce z Prokuratury Okręgowej w Kaliszu.

W trakcie odtwarzania pozostaje 1 sprawa z jednostki Prokuratury Okręgowej w Kaliszu. W 1 sprawie Prokuratury Okręgowej w Łodzi wykonywane są czynności przygotowujące do odtworzenia akt.

Powodem nieodtworzenia akt 10 spraw z jednostek Prokuratury Okręgowej w Łodzi było:

- odzyskanie akt 1 sprawy,
- stwierdzenie faktu zaginięcia 9 akt dopiero w styczniu 2005 r.

W sprawach, w których zakończono już postępowania odtworzeniowe podjęte zostały właściwe decyzje merytoryczne.

- c) W związku z zaginięciem akt wdrożono 10 służbowych postępowań wyjaśniających. Wszystkie dotyczyły spraw z terenu Prokuratury Okręgowej w Łodzi. W tej liczbie 5 postępowań jest jeszcze w toku. W 2 przypadkach w wyniku przeprowadzonych postępowań akta odnaleziono. W jednym z nich, dotyczącym śledztwa Prokuratury Okręgowej w Łodzi w sprawie 5 Ds 14/04, zaginione akta, a właściwie 1 tom tych akt odnaleziono wśród innych XXV jej tomów. W drugim ustalono, iż zatrudniona w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Widzew stażystka, zamiast zgodnie z poleceniem prokuratora wysłać akta do komisariatu Policji, przesłała je na adres podejrzaney. W wyniku przeszukania akta te odzyskano. Ponieważ wymieniona stażystka nie była pracownicą etatową prokuratury, nie wyciągnięto wobec niej konsekwencji służbowych. Stwierdzony brak nadzoru wytknięty został kierownikowi sekretariatu.

W 2 kolejnych przypadkach postępowania wyjaśniające nie przyniosły efektu, w 1 zaś postępowanie pozostawiono bez biegu wobec ustalenia, że zagubienie akt, których ono dotyczy jest między innymi przedmiotem postępowania dyscyplinarnego prowadzonego przeciwko prokuratorowi, w którego referacie ona pozostawała.

- d) W związku z zaginięciem akt w okresie objętym kontrolą przeprowadzono 22 postępowania przygotowawcze dla wyjaśnienia przyczyn i okoliczności zaginięcia akt, które kwalifikowano z art 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentu).

Do chwili obecnej 16 postępowań zakończono decyzjami o umorzeniu śledztwa, w tym 6 wobec stwierdzenia, iż nie popełniono czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.), 5 wobec stwierdzenia, że czyn będący przedmiotem postępowania nie wyczerpał znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.) oraz także 5 z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa (art. 322 § 1 k.p.k.). W 5 sprawach postępowania jeszcze trwają, a w 1 postępowanie zawieszono w oczekiwaniu na uchylenie immunitetu wobec prokuratora odpowiedzialnego za utratę akt. Jest to śledztwo prokuratora Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim w sprawie 1 Ds 1054/03, dotyczące zagubienia akt Prokuratury Rejonowej Łódź-Bałuty przez prokurator Monikę Nędzia.

W badanym okresie w prokuraturach okręgu apelacyjnego łódzkiego nie prowadzono postępowań w sprawie utraty akt sądowych.

- e) W oparciu o ustalenia przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i przygotowawczych w okresie od 1 stycznia 2003 r. w okręgu apelacji łódzkiej wdrożono 1 postępowanie dyscyplinarne wobec prokuratora Prokuratury Rejonowej Łódź-Bałuty – Moniki Nędzia. Postępowanie to trwa przed Sądem Dyscyplinarnym dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

Oprócz tego, w związku z ujawnionym przypadkiem zagubienia akt w Prokuraturze Rejonowej Łódź-Widzew przez pracującą tam stażystkę, Prokurator Okręgowy w Łodzi udzielił wytyku Prokuratorowi Rejonowemu oraz kierownikowi sekretariatu.

Reasumując stwierdzić należy, iż w porównaniu do okresu objętego badaniem w I kwartale 2003 r. ilość ujawnionych przypadków zaginięcia akt pozostała na niezmiennym poziomie (w 2003 r. – 30 przypadków, w 2005 r. – 29 przypadków).

Przeprowadzone postępowania wyjaśniające i przygotowawcze w większości nie przyniosły pożądanych efektów, to jest nie doprowadziły do odnalezienia zaginionych akt i ustalenia osób odpowiedzialnych za ich utratę. Odnale-

ziono akta jedynie 2 zaginionych spraw oraz ustalono 1 osobę winną ich zagubienia.

Stan ten wskazuje na potrzebę poprawy nadzoru nad obiegiem akt w prokuraturach, albowiem z poczynionych ustaleń wynika, że do ich utraty doszło w okresie dysponowania nimi przez prokuratury.

7. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Poznaniu

a) W poznańskim okręgu apelacyjnym w badanym okresie ujawniono 30 przypadków zaginięcia akt postępowań przygotowawczych, w tym:

- w okręgu poznańskim – 20 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej Poznań-Stare Miasto – 6 spraw,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Poznań-Nowe Miasto – 4 sprawy,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej Poznań-Grunwald – 2 sprawy,
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej Poznań-Wilda – 1 sprawa,
 - 5) w Prokuraturze Rejonowej w Gnieźnie – 2 sprawy,
 - 6) w Prokuraturze Rejonowej w Lesznie – 1 sprawa,
 - 7) w Prokuraturze Rejonowej w Złotowie – 1 sprawa,
 - 8) w Prokuraturze Rejonowej w Rawiczu – 1 sprawa,
 - 9) w Prokuraturze Rejonowej w Szamotułach – 1 sprawa,
 - 10) w Prokuraturze Rejonowej we Wrześni – 1 sprawa,

- w okręgu zielonogórskim – 7 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Zielonej Górze – 4 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Żarach – 2 sprawy,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej w Nowej Soli – 1 sprawa,

- w okręgu konińskim – 3 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Kole – 2 sprawy,

2) w Prokuraturze Rejonowej w Słupcy – 1 sprawa.

b) W związku z ujawnioną liczbą 30 przypadków zaginięcia akt wdrożono 26 postępowań o ich odtworzenie, w tym 17 w okręgu poznańskim, 6 w okręgu zielonogórskim i 3 w okręgu konińskim. W jednym przypadku postępowania odtworzeniowego nie wdrażano, bowiem zaginęło wyłącznie zawiadomienie o przestępstwie. W jednym przypadku przed drożeniem postępowania akta odnaleziono. W dwóch przypadkach jeszcze postępowań odtworzeniowych nie wdrożono.

c) We wszystkich ujawnionych przypadkach zaginięcia akt przeprowadzono postępowania wyjaśniające. W ich efekcie ustalono, że w 24 przypadkach akta spraw zaginęły w okresie dysponowania nimi przez prokuratury, w 5 przypadkach przez Policję, a w 1 przez sąd, do którego przekazano je celem rozpoznania zażalenia na umorzenie dochodzenia.

Nie zdołano ustalić przyczyn i okoliczności zaginięcia akt, poza 1 przypadkiem, dotyczącym sprawy 1 Ds 1861/04 Prokuratury Rejonowej w Żarach, której akta odnaleziono stwierdzając, że były załączone omyłkowo do akt podręcznych innego postępowania.

d) Wobec niemożności ustalenia okoliczności i przyczyn zagubienia akt wdrożono 23 postępowania przygotowawcze o czyny z art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentu). W tej liczbie 20 postępowań przeprowadzono w okręgu poznańskim, 2 w okręgu zielonogórskim i 1 w okręgu konińskim. W kolejnych 2 sprawach stosowne postępowania wszczęte zostaną po zakończeniu procedur odtworzeniowych.

Do chwili obecnej 21 z wdrożonych postępowań karnych już zakończono decyzjami o umorzeniu, z czego w 8 przypadkach z uwagi na brak znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.), w 7 przypadkach z uwagi na brak

danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.) i w 6 przypadkach z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa (art. 322 § 1 k.p.k.). W 2 sprawach postępowania jeszcze trwają.

W okresie objętym badaniem w prokuraturach apelacji poznańskiej nie prowadzono postępowań dotyczących utraty akt sądowych.

- e) W związku z przypadkami zaginięcia akt stwierdzonymi po dniu 1 stycznia 2003 r. w okręgach konińskim i zielonogórskim nie wdrażano postępowań dyscyplinarnych i nie wyciągano konsekwencji tej natury wobec prokuratorów czy pracowników sekretariatów.

W okręgu poznańskim natomiast Prokurator Okręgowy w dniu 1 sierpnia 2003 r. wymierzył karę porządkową upomnienia prokuratorowi Ireneuszowi Ziębie z powodu utraty akt 1 Ds 4492/02 Prokuratury Rejonowej Poznań-Nowe Miasto, a następnie w dniu 9 stycznia 2004 r. skierował przeciwko temu prokuratorowi wniosek do Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego za rażące uchybienia w toku prowadzonego postępowania w sprawie 1 Ds 4326/02, którego akta również zaginęły. W dniu 23 kwietnia 2004 r. Prokurator Apelacyjny skierował do Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Nadto w dniu 21 lipca 2004 r. Prokurator Okręgowy w Poznaniu skierował do Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratora Andrzeja Stefańskiego. W dniu 29 lipca 2004 r. wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające w sprawie niedopełnienia przez tego prokuratora obowiązków służbowych, polegającego na niewykonaniu przez ponad półtora roku czynności zleconych w drodze pomocy prawnej dla Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście i ukrycia otrzymanych z tej jednostki akt, a także akt 2 innych postępowań oraz zagubienia akt jeszcze jednego postępowania.

Oprócz tego Komendant Powiatowy Policji we Wschowie wszczął postępowanie dyscyplinarne wobec podległego mu funkcjonariusza w związku z zagubieniem przez niego akt sprawy Ds 41/98 Prokuratora Rejonowego w Lesznie.

Reasumując należy stwierdzić, że ilość ujawnionych przypadków zaginięcia akt w badanym okresie w okręgu apelacji poznańskiej (30) kształtuje się na poziomie zbliżonym do stwierdzonego w wyniku badania przeprowadzonego w I kwartale 2003 r. (27). W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i przygotowawczych tylko w 1 przypadku udało się odnaleźć zaginione akta, w pozostałych przypadkach nie przyniosły one efektów. W 2 przypadkach udało się ustalić, że do utraty akt przyczyniło się zawinione zachowanie prokuratorów, a w 1 funkcjonariusza Policji, wobec których wdrożono postępowania dyscyplinarne. Pomimo, że poczynione ustalenia wskazują, iż w poszczególnych prokuraturach zaginęły pojedyncze akta spraw, konieczne jest wzmoczenie nadzoru wewnętrznego dla wyeliminowania także i tych jednostkowych przypadków, zwłaszcza że późniejsze postępowania wyjaśniające nie przynoszą efektów.

8. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Rzeszowie

- a) w okręgu apelacji rzeszowskiej w okresie objętych badaniem ujawniono 4 przypadki zaginięcia akt, wszystkie w okręgu rzeszowskim, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Rzeszowie – 3 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej dla m. Rzeszów – 1 sprawa.

W okręgach krośnieńskim, przemyskim i tarnobrzeskim nie stwierdzono przypadków utraty akt.

- b) We wszystkich 4 przypadkach prowadzone były postępowania o odtworzenie akt, które zostały zakończone. Po odtworzeniu akt 3 z tych postępowań już zakończono decyzjami merytorycznymi, a 1 jest kontynuowane.

- c) Przeprowadzono 4 postępowania wyjaśniające okoliczności zaginięcia akt, które nie doprowadziły do wyjaśnienia przyczyn i okoliczności utraty akt. W jednym wszakże wypadku w ich efekcie odnaleziono akta jednej sprawy. Ustalono także, iż w 3 przypadkach akta zaginęły w czasie, gdy dysponowała nimi Policja, a w 1 przypadku akta zaginęły w prokuraturze. Akta tej właśnie sprawy zdołano odnaleźć.
- d) W związku ze stwierdzonymi przypadkami zaginięcia akt przeprowadzone zostało w Prokuraturze Okręgowej w Rzeszowie śledztwo o sygnaturze S Ds 185/03, które postanowieniem z dnia 18 listopada 2003 r. zostało umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – wobec braku ustawowych znamion przestępstw z art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentu).

W badanym okresie w prokuraturach okręgu rzeszowskiego nie prowadzono postępowań dotyczących utraty akt sądowych.

- e) Przeprowadzone postępowania wyjaśniające i karne nie dały podstaw do wdrożenia postępowań dyscyplinarnych oraz innych działań dyscyplinujących w związku z zaginięciami akt.

Reasumując należy podkreślić, że liczba ujawnionych przypadków zaginięcia akt w okręgach apelacji rzeszowskiej jest niewielka i pozostała na poziomie stwierdzonym podczas poprzedniego badania tej problematyki. Jednostkowe w skali całej apelacji przypadki tego rodzaju pozwalają ocenić jako prawidłowy, wykonywany w jej jednostkach nadzór służbowy, tym bardziej że z 4 zaginionych spraw 3 zostały utracone przez Policję, a w 1 przypadku, gdy miało to miejsce w prokuraturze akta ostatecznie odnaleziono.

9. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Szczecinie

a) W okręgu apelacji szczecińskiej w badanym okresie stwierdzono 16 przypadków zaginięcia akt prokuratorskich, w tym:

- w okręgu szczecińskim – 4 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Gryfinie – 1 sprawa,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Szczecin-Śródmieście – 2 sprawy,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej Szczecin-Niebuszowo – 1 sprawa,

- w okręgu gorzowskim – 6 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Gorzowie Wlkp. – 3 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Sulęcinie – 1 sprawa,
 - 3) w Prokuraturze Okręgowej w Gorzowie Wlkp. – 2 sprawy (1 w Wydziale I, 1 w Wydziale VI),

- w okręgu koszalińskim – 6 spraw, wszystkie w Prokuraturze Rejonowej w Wałczu.

Nadto stwierdzono 2 przypadki zagubienia akt sądowych.

b) W związku z ujawnionymi przypadkami utraty akt prowadzono 9 postępowań o ich odtworzenie. W 4 przypadkach takiego postępowania jeszcze nie wdrożono, bowiem brak akt ujawniono dopiero w ostatnim okresie. W 3 przypadkach akta odnaleziono, wobec czego nie było potrzeby ich odtwarzania.

c) Postępowania wyjaśniające okoliczności zaginięcia akt przeprowadzono w 15 przypadkach. W 1 przypadku zagubione akta odnaleziono w toku wdrożonego wcześniej śledztwa w tej sprawie. Oprócz tego odnaleziono akta 2 innych postępowań, które jak okazało się były mylnie dołączone do innej sprawy. W pozostałych przypadkach postępowania wyjaśniające nie przyniosły efektu w postaci ustalenia okoliczności zaginięcia akt. Ustalono jedynie, że w 15 przypad-

kach do utraty akt doszło w czasie dysponowania nimi przez prokuratury, a w 1 przez sąd.

- d) Wobec znikomego efektu postępowań wyjaśniających wdrożono 10 postępowań przygotowawczych w kierunku art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów). W 5 przypadkach postępowania te już zakończono, a w 5 jeszcze są w toku. Spośród spraw zakończonych we wszystkich wydano decyzje o umorzeniu postępowania, przy czym w 3 przypadkach wobec stwierdzenia, iż nie popełniono czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.), w 2 zaś wobec niewykrycia sprawców przestępstwa (art. 322 § 1 k.p.k.). Decyzją o umorzeniu śledztwa z powodu niewykrycia sprawców przestępstwa zakończyło się postępowanie dotyczące utraty 6 akt postępowań przygotowawczych Prokuratury Rejonowej w Wałczu. Akta te skradzione zostały w wyniku włamania do mieszkania prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wałczu, którego sprawców nie ustalono.

Pośród wymienionych 5 postępowań przygotowawczych 2 dotyczyły zaginięcia akt spraw sądowych, które umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

- e) W okresie objętym badaniem w okręgu apelacji szczecińskiej nie wdrożono żadnego postępowania dyscyplinarnego, mającego związek z utratą akt.

Jedynie Prokurator Rejonowy w Wałczu i Prokurator Okręgowy w Koszalinie przeprowadzili rozmowę ostrzegawczą z prokuratorem Prokuratury Rejonowej w Wałczu, który z naruszeniem obowiązujących przepisów zabrał do swojego mieszkania akta 6 spraw, które następnie utracił w wyniku włamania

Reasumując należy stwierdzić, że w okręgu apelacji szczecińskiej ujawniono stosunkowo niewielką ilość przypadków utraty akt. Nie ma ona odniesienia do poprzedniego badania, bowiem Prokuratura Apelacyjna w Szczecinie powołana została z dniem 1 stycznia 2005 r.

10. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie

- a) W warszawskim okręgu apelacyjnym w badanym okresie ujawniono łącznie 213 przypadków zaginięcia akt postępowań przygotowawczych, w tym:
- w okręgu płockim – 1 sprawa Prokuratury Rejonowej w Żyrardowie,
 - w okręgu ostrołęckim – 6 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Wyszakowie – 4 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Ostrołęce – 1 sprawa,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej w Pułtusku – 1 sprawa,
 - w okręgu warszawskim – 208 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie Wydział VI – 2 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Żoliborz – 14 spraw,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej w Grodzisku Maz. – 1 sprawa
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej w Piasecznie – 1 sprawa,
 - 5) w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Ochota – 1 sprawa,
 - 6) w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Mokotów – 2 sprawy
 - 7) w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Praga Północ – 32 sprawy,
 - 8) w Prokuraturze Rejonowej Warszawa-Śródmieście – 155 spraw.
- b) W związku z ujawnionymi przypadkami zaginięcia akt prowadzono 189 postępowań o ich odtworzenie, w tym 1 w okręgu płockim, 5 w okręgu ostrołęckim i 183 w okręgu warszawskim. W 1 przypadku postępowania takiego nie prowadzono wobec odnalezienia akt, w pozostałych zaś 18 jeszcze nie wdrożono postępowań odtworzeniowych z uwagi na to, że brak akt ujawniono w ostatnim okresie. W 5 przypadkach postępowanie odtworzeniowe zakończone zostało wydaniem postanowienia o niemożności odtworzenia akt. W pozostałych przypadkach odtworzono materiał dowodowy w sposób pozwalający na podjęcie decyzji merytorycznych kończących postępowania.

c) Postępowania wyjaśniające okoliczności zaginięcia akt prowadzono w 183 przypadkach. Ich wyniki nie przyniosły jednoznacznych efektów pozwalających ustalić okoliczności utraty akt i osób za to odpowiedzialnych. W Prokuraturach Rejonowych Warszawa-Praga Północ i Warszawa-Śródmieście, w których ujawniono największą ilość zaginionych akt – odpowiednio 32 i 155 – zaginęły przede wszystkim akta spraw zawieszonych oraz umorzonych w latach ubiegłych.

d) Wobec niemożności ustalenia przyczyn i okoliczności zaginięcia akt w ramach służbowych postępowań wyjaśniających wszczęto 10 postępowań przygotowawczych o czyny z art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy publicznych) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów). Do chwili obecnej 8 z nich zakończono decyzjami o umorzeniu z powodu stwierdzenia, że nie popełniono czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Dwa śledztwa jeszcze trwają, w tym Prokuratora Rejonowego Warszawa-Śródmieście w sprawie 1 Ds 253/05 dotyczącej nieumyślnego niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy Policji, którzy przez brak nadzoru doprowadzili do kradzieży samochodu służbowego wraz z aktami śledztwa prowadzonego przez Wydział Śledczy Prokuratury Okręgowej w Warszawie.

W okresie objętym badaniem nie prowadzono w prokuraturach warszawskiego okręgu apelacyjnego postępowań przygotowawczych dotyczących utraty akt sądowych.

e) W okresie od stycznia 2003 r. Rzecznik Dyscyplinarny Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie zarejestrował łącznie 10 spraw dotyczących zaginięcia akt.

We wszystkich tych sprawach podjęto czynności wyjaśniające, przy czym w 4 sprawach nie wszczynano postępowania służbowego, gdyż w 3 przypadkach nie ustalono osób odpowiedzialnych za zaginięcie akt, a w 1

sprawie Prokurator Rejonowy Warszawa-Mokotów wymierzył karę porządkową upomnienia pracownikowi biura podawczego.

W 6 sprawach rzecznik dyscyplinarny wszczął postępowania wyjaśniające – przeddyscyplinarne wobec 6 prokuratorów odpowiedzialnych za zaginięcie akt.

W ich wyniku w 2 sprawach postępowania te umorzył stwierdzając, że prokuratorzy ci nie popełnili deliktu dyscyplinarnego, w kolejnych 2 sprawach skierował do Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (w 1 z tych przypadków Sąd umorzył postępowanie z powodu przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego, a w 1 jeszcze sprawy nie rozpoznał), w 2 sprawach rzecznik prowadzi jeszcze postępowanie wyjaśniające.

Oprócz tego w związku z zaginięciem akt Prokuratury Rejonowej w Wyszkowie osobę odpowiedzialną za kontrolę spraw zawieszonych, ich przechowywanie i prawidłowy obieg ukarano karą upomnienia. Natomiast w odniesieniu do zaginionej sprawy Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce, po ustaleniu, iż można po otrzymaniu materiałów nadesłanych z INTERPOLU nie poinformowała Prokuratora Rejonowego o niemożności odnalezienia akt sprawy – rozwiązano z nią umowę o pracę bez wypowiedzenia.

Reasumując stwierdzić należy, iż ilość ujawnionych przypadków zaginięcia akt w okręgu apelacji warszawskiej w badanym okresie w porównaniu do okresu objętego kontrolą w I kwartale 2003 r. wzrosła blisko czterokrotnie (w 2003 r. – 55 spraw, w 2005 r. – 208 spraw). Na ilość tą składają się głównie zaginione sprawy zawieszane i umorzone w Prokuraturach Rejonowych Warszawa – Śródmieście i Warszawa Praga – Północ, których brak ujawniono w związku z przeprowadzoną inwentaryzacją wszystkich spraw. Powyższe wskazuje na niedostateczny nadzór w tych jednostkach nad sprawami zakończonymi.

Zwracają uwagę przy tak dużej liczbie utraconych akt nikłe efekty postępowań wyjaśniających i karnych. Bez wątplenia wpływ na to miał fakt, że zagi-

nione akta w znacznej części dotyczyły spraw zakończonych kilka, a nawet kilkanaście lat temu, co powoduje określone trudności w prowadzeniu postępowań w tym zakresie.

11. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu.

- a) We wrocławskim okręgu apelacyjnym w okresie objętym badaniem ujawniono łącznie 24 przypadki zaginięcia akt, w tym:
- w okręgu wrocławskim – 14 spraw, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu Wydział V Śledczy – 1 sprawa,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej Wrocław – Krzyki Zachód – 1 sprawa,
 - 3) w Prokuraturze Rejonowej Wrocław – Psie Pole – 1 sprawa,
 - 4) w Prokuraturze Rejonowej w Strzelinie – 1 sprawa,
 - 5) w Prokuraturze Rejonowej w Oławie – 1 sprawa,
 - 6) w Prokuraturze Rejonowej Wrocław - Fabryczna – 1 sprawa,
 - 7) w Prokuraturze Rejonowej Wrocław – Stare Miasto – 6 spraw,
 - 8) w Prokuraturze Rejonowej Wrocław – Śródmieście – 1 sprawa,
 - 9) w Prokuraturze Rejonowej w Wołowie – 1 sprawa,
 - w okręgu jeleniogórskim – 4 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Jeleniej Górze – 1 sprawa,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Kamiennej Górze – 3 sprawy,
 - w okręgu świdnickim – 3 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Świdnicy – 2 sprawy,
 - 2) w Prokuraturze Rejonowej w Kłodzku – 1 sprawa,
 - w okręgu legnickim – 3 sprawy, z czego:
 - 1) w Prokuraturze Rejonowej w Lublinie – 2 sprawy,

2) w Prokuraturze Rejonowej w Legnicy – 1 sprawa.

- b) Postępowania mające na celu odtworzenie akt przeprowadzono we wszystkich 24 przypadkach. We wszystkich przypadkach były one skuteczne, co pozwala na zakończenie lub kontynuowanie postępowań przygotowawczych w zaginionych sprawach.
- c) We wszystkich 24 przypadkach wdrożone zostały postępowania wyjaśniające okoliczności zagubienia akt. Nie dały one jednak efektów i dalsze ustalenia w tym przedmiocie kontynuowane były w większości przypadków w ramach wszczętych postępowań przygotowawczych.
- d) Prowadzono łącznie 17 postępowań karnych w kierunku czynów z art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy publicznych) oraz art. 276 k.k. (ukrycie dokumentów), w tym 1 postępowanie dotyczyło utraty akt sądowych (Ds 3805/04 Prokuratury Rejonowej Wrocław – Stare Miasto, zakończone umorzeniem z powodu niewykrycia sprawcy).

Odnosnie pozostałych śledztw to 12 umorzono wobec stwierdzenia, iż nie popełniono czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.), 2 z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa (art. 322 § 1 k.p.k.), a 2 są jeszcze w toku.

- e) W badanym okresie w Prokuraturze Apelacyjnej we Wrocławiu nie wdrożono postępowań dyscyplinarnych wobec prokuratorów lub pracowników prokuratur w związku z zaginięciem akt.

W 1 przypadku z inicjatywy prokuratora wszczęto postępowanie dyscyplinarne wobec funkcjonariusza policji.

Ponadto udzielono 1 kary upomnienia pracownicy sekretariatu prokuratury oraz w 2 przypadkach zwrócono uwagę właściwym prokuratorom.

Reasumując stwierdzić należy, iż w porównaniu z okresem objętym badaniem z I kwartału 2003 r. ilość zaginionych akt w prokuraturach

wrocławskiego okręgu apelacyjnego wzrosła blisko dwukrotnie (13 spraw w 2003 r., 24 sprawy w 2005 roku).

Ilość ta jednak rozłożona jest stosunkowo równomiernie na kilkanaście jednostek i wskazuje, że w większości są to przypadki odosobnione.

Wnioski:

Przedstawione powyżej dane wskazują, że w porównaniu do wyników kontroli przeprowadzonej w marcu 2003 r. ilość ujawnionych przypadków zaginięcia akt wzrosła o około 272%. O ile bowiem w związku z pierwszym badaniem ujawniono łącznie 295 przypadków utraty akt, o tyle w marcu 2005 r. liczba ta wzrosła do 803 przypadków.

Największy wzrost w odniesieniu do poprzedniego badania odnotowano w Prokuraturze Apelacyjnej w Lublinie, gdzie w 2003 r. ujawniono brak akt 19 spraw, zaś obecnie brak akt 178 spraw (wzrost o 159), następnie w Prokuraturze Apelacyjnej w Warszawie, gdzie w 2003 r. stwierdzono brak akt 55 spraw, zaś obecnie brak akt 213 spraw /wzrost o 158) oraz w Prokuraturze Apelacyjnej w Gdańsku, gdzie w 2003 r. ujawniono brak akt 8 spraw, zaś obecnie brak akt 122 spraw (wzrost o 116).

Wzrost stwierdzonych przypadków zaginięcia akt (choć już nie tak znacznej) nastąpił także w Prokuraturze Apelacyjnej w Krakowie, gdzie w 2003 r. było ich 11, obecnie zaś 54 /wzrost o 43(, w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu, gdzie w 2003 r. było ich 17, obecnie zaś 30 (wzrost o 13(, w Prokuraturze Apelacyjnej we Wrocławiu, gdzie w 2003 r. było ich 13, obecnie zaś 24 (wzrost o 11) oraz w Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach, gdzie w 2003 r. było ich 94, zaś obecnie stwierdzono 103 (wzrost o 9).

W pozostałych prokuraturach apelacyjnych liczba ta nieznacznie zmalała, w tym w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku z 33 w 2003 r. do 31 w 2005 r., w

Prokuraturze Apelacyjnej w Łodzi z 30 w 2003 r. do 28 w 2005 r. oraz w Prokuraturze Apelacyjnej w Rzeszowie z 5 w 2003 r. do 4 w 2005 r.

Z przekazanych przez prokuratorów apelacyjnych danych wynika, że w większości przypadków po ujawnieniu faktu zaginięcia akt wdrażano postępowania o ich odtworzenie. Postępowań takich przeprowadzono łącznie 710 i w tej liczbie tylko 7 z nich zakończono postanowieniami o niemożności odtworzenia akt. W pozostałych przypadkach, po skutecznym odtworzeniu akt zaginionych postępowań zdołano zakończyć je decyzjami merytorycznymi.

W 76 przypadkach postępowań odtworzeniowych dotychczas nie prowadzono z uwagi na ujawnienie faktu utraty akt dopiero w ostatnim okresie, a w 17 postępowań takich nie wdrożono z uwagi na odnalezienie akt w toku postępowań wyjaśniających.

Tych ostatnich wdrożono łącznie 459. Rozbieżność pomiędzy ilością ujawnionych przypadków zagubienia akt, a liczbą postępowań mających wyjaśnić przyczyny i okoliczności ich utraty wynika z tego, że niejednokrotnie jednym postępowaniem obejmowano kilka lub kilkanaście przypadków zaginięcia akt.

Efekty tych postępowań uznać trzeba za znikome, albowiem spośród 803 zaginionych spraw odnaleźć zdołano akta jedynie 26. W tej liczbie w Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach odnaleziono akta 8 ze 103 zaginionych spraw, w Prokuraturze Apelacyjnej w Gdańsku odnaleziono akta 5 ze 122 zaginionych spraw, w Prokuraturze Apelacyjnej w Krakowie odnaleziono akta 5 z 54 zaginionych spraw, w Prokuraturze Apelacyjnej w Szczecinie odnaleziono akta 3 u 16 zaginionych spraw, w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku odnaleziono akta 1 z 31 zaginionych spraw, w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu akta 1 z 30 zaginionych spraw, w Prokuraturze Apelacyjnej w Łodzi odnaleziono akta 2 z 28 zaginionych spraw oraz w Prokuraturze Apelacyjnej w Rzeszowie odnaleziono akta 1 z 4 zaginionych spraw.

W większości przypadków postępowania wyjaśniające nie pozwoliły na ustalenie okoliczności i przyczyn zaginięcia akt oraz osób za to odpowiedzialnych.

Z zebranych danych wynika, że do zaginięcia akt w większości przypadków doszło w okresie dysponowania nimi przez prokuratury. Jedynie w 13 przypadkach ustalono, że akta zaginęły w jednostkach Policji, a w 1 przypadku w sądzie.

Odzwierciedleniem takich wyników postępowań wyjaśniających jest ilość postępowań dyscyplinarnych wdrożonych w stosunku do osób odpowiedzialnych za zaginięcie akt. Poczynione ustalenia pozwoliły bowiem na wszczęcie jedynie 6 postępowań dyscyplinarnych przeciwko prokuratorom i 2 przeciwko funkcjonariuszom Policji. Biorąc pod uwagę łączną liczbę zaginionych spraw, ilość takich postępowań musi nasuwać pytanie o rzetelność czynności wyjaśniających przyczyny utraty akt.

Oprócz wymienionych postępowań dyscyplinarnych właściwi prokuratorzy okręgowi i apelacyjni podjęli także inne działania dyscyplinujące w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w pracy prokuratorów i pracowników sekretariatów, które przyczyniły się do utraty akt.

W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku w wyniku służbowych postępowań wyjaśniających 1 prokuratora ukarano karą porządkową upomnienia oraz skierowano pismo instrukcyjne do Zastępcy Prokuratora Rejonowego. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach odwołano z funkcji 2 prokuratorów rejonowych. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie w 1 przypadku odwołano z funkcji zastępcę prokuratora rejonowego, dwóm innym oraz czterem kierownikom działów udzielono wytyków na piśmie, a nadto karą porządkową upomnienia ukarano kierownika sekretariatu, odwołując go równocześnie z tego stanowiska. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie karą porządkową upomnienia ukarano 1 prokuratora i 1 pracownika sekretariatu. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi wytyku na piśmie udzielono 1 prokuratorowi i kierownikowi sekretariatu. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Szczecinie w 1 przypadku przeprowadzono z prokuratorem rozmowę ostrzegawczą. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie wdrożono dwa postępowania wyjaśniające przeddyscyplinarne wobec 2 prokuratorów, a nadto w 1 przypadku pracownika biura podawczego ukarano karą porządkową upomnienia oraz w 1 przypadku z pracownikiem sekretariatu rozwiązano bez wypowiedzenia umowę o pracę. W okręgu Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu w 1 przypadku pracownika sekretariatu ukarano karą porządkową upomnienia, a w 2 przypadkach właściwym prokuratorom zwrócono uwagę na uchybienia.

Zakres tych działań w stosunku do skali omawianego zjawiska także musi budzić zastanowienie i nasuwać wnioski o niedostatecznej reakcji kierownictw prokuratur na stwierdzone przypadki utraty akt.

Stosownie do zalecenia przekazanego prokuratorom apelacyjnym przez Prokuratora Generalnego w piśmie z dnia 15 kwietnia 2003 r. we wszystkich przypadkach, w których postępowania wyjaśniające nie pozwoliły na ustalenie przyczyn i okoliczności zagubienia akt wdrażane były postępowania przygotowawcze w kierunku czynów z art. 231 § 1 k.k. (niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych) i art. 276 k.k. (ukrycie dokumentu).

W skali całego kraju postępowań takich wszczęto 182, przy czym liczba ta nie odpowiada liczbie stwierdzonych przypadków zaginięcia akt, bowiem wielokrotnie w ramach jednego śledztwa badano przyczyny utraty kilku czy kilkunastu akt.

Także w tym zakresie efektów podjętych działań nie można uznać za satysfakcjonujące. Spośród 182 postępowań karnych tylko 2 zakończono skierowaniem do sądów aktów oskarżenia (w 1 sprawie akt oskarżenia ma być skierowany w najbliższym czasie), a 137 umorzeniem postępowania. W tej ostatniej liczbie 84 śledztwa umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., to jest stwierdzenie, iż nie popełniono czynu zabronionego, 32 śledztwa umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., to jest wobec stwierdzenia, iż czyn będący przedmiotem postępowania nie wyczerpał znamion czynu zabronionego, zaś 21 umorzono na podstawie art. 322 § 1 k.p.k., to jest z powodu niewykrycia sprawców przestępstwa. W 2 przypadkach postępowanie zakończono decyzjami o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, a 1 postępowanie zawieszono. W 40 sprawach postępowania są w toku.

Pośród spraw umorzonych wobec stwierdzenia, iż nie popełniono czynu zabronionego decyzje te wynikały najczęściej z ustaleń, iż akta zaginionych spraw nie zostały usunięte z prokuratury, ale znajdowały się tam omyłkowo dołączone do innych akt, bądź jak to miało miejsce w przypadku wielu spraw zawieszonych, były one zakończone merytorycznie pod inną sygnaturą po ich podjęciu z zawieszenia, który to fakt nie został odnotowany w repertoriach.

W przypadku spraw umorzonych z uwagi na brak znamion czynu zabronionego decyzja taka wynikała z nieustalenia by prokuratorzy lub pracownicy sekretariatu dopuścili się niedopełnienia obowiązków służbowych, których skutkiem było zaginięcie akt.

Analiza informacji przedstawionych przez prokuratorów apelacyjnych pozwala stwierdzić, że w większości przypadków zagięły akta spraw o niewielkim ciężarze gatunkowym. Znaczną ich część stanowią akta spraw zawieszonych na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat. Dotyczy to w szczególności prokuratur, w których stwierdzono znaczny wzrost ujawnionych przypadków zaginięcia akt w stosunku do okresu objętego badaniem przeprowadzonym w marcu 2003 r. Brak akt zawieszonych spraw w tych jednostkach ujawniony został w ostatnim czasie bądź to w związku z podziałem dużych prokuratur rejonowych na mniejsze jednostki, jak choćby w przypadku byłej Prokuratury Rejonowej w Kielcach, byłej Prokuratury Rejonowej w Toruniu, byłej Prokuratury Rejonowej w Gdańsku, byłej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy czy byłej Prokuratury Rejonowej w Częstochowie, bądź w związku z kontrolą wszystkich spraw zawieszonych zarządzoną w styczniu bieżącego roku przez Prokuratora Krajowego we wszystkich prokuraturach na terenie kraju, jak to miało miejsce w Prokuraturze Rejonowej Warszawa Śródmieście czy w Prokuraturze Rejonowej Warszawa Praga Północ.

Skala zaginionych akt spraw zawieszonych w tych jednostkach dowodzi braku właściwego nadzoru nad tą kategorią spraw przez ich kierownictwa służbowe oraz świadczy, iż nie był w nich realizowany właściwie obowiązek wynikający z § 181 Regulaminu prokuratorskiego, nakazujący sprawdzanie co najmniej raz w ciągu 6 miesięcy, czy przyczyny zawieszenia postępowania trwają.

Właściwe wnioski w tym zakresie wynikać będą niewątpliwie z ustaleń lustracji spraw zawieszonych, o której mowa powyżej. Zwraca wszakże uwagę fakt, iż nieprawidłowości w tym zakresie dotyczą dużych prokuratur rejonowych, kierowanie którymi z uwagi na ich wielkość, jest utrudnione. Wydaje się, że podział tych jednostek na mniejsze jest krokiem we właściwym kierunku.

Potwierdzeniem tego jest wynikająca z analizy zgromadzonych danych okoliczność, że na 803 stwierdzone przypadki zaginięcia akt 621 ujawniono w 14 prokuraturach rejonowych, w których zagięło od kilkunastu do kilkudziesięciu, a nawet przeszło 100 akt spraw. Wskazuje to, że problem ten dotyczy kilkunastu dużych jednostek, takich jak Prokuratura Rejonowa Warszawa Śródmieście (155 spraw), Prokuratura Rejonowa w Lublinie Południe (110 spraw) i Prokuratura Rejonowa Lublin Północ (42 sprawy), które powstały z podziału Prokuratury Rejonowej w Lublinie, Prokuratura Rejonowa w Toruniu (50 spraw), Prokuratura Rejonowa w Sosnowcu (63 sprawy), Prokuratura Rejonowa w Kielcach (423 sprawy), Prokuratura Rejonowa w Częstochowie (31 spraw), czy Prokuratura Rejonowa Warszawa - Praga Północ (32 sprawy).

W pozostałych jednostkach, w których ujawniono zaginięcie akt sąd to przypadki jednostkowe i odosobnione. Są także i takie prokuratury, w których nie stwierdzono zaginięcia akt, ani podczas kontroli w 2003 r., ani obecnie.

Podsumowując wnioski wynikające z informacji przedstawionych przez prokuratorów apelacyjnych nie sposób nie zauważyć, iż liczba przypadków zaginięcia akt – zamiast zmaleć w następstwie działań organizacyjnych zaleconych po kontroli przeprowadzonej w 2003 r. – wzrosła i to w sposób znaczny. Wzrost ten jest jednak spowodowany pełną inwentaryzacją spraw zawieszonych, której nie przeprowadzono przy pierwszym badaniu tego problemu.

Niezadowolające efekty postępowań wyjaśniających i karnych mają związek z zaniedbaniami w zakresie właściwego nadzoru nad sprawami zawieszonymi, które sięgają kilku czy nawet kilkunastu lat. W takiej sytuacji, przy znacznych rotacjach kadrowych na przestrzeni owych kilkunastu lat, ustalenie odpowiedzialności konkretnych osób za stwierdzone zaniedbania nasuwa określone trudności.

Uzyskanie poprawy w tym zakresie wymaga konsekwentnego i rygorystycznego egzekwowania realizacji obowiązków służbowych przez prokuratorów sprawujących funkcje kierownicze oraz prowadzących postępowania, a także przez pracowników administracyjnych. usprawnienia i urealnienia wymaga także nadzór służbowy sprawowany przez prokuratorów apelacyjnych i okręgowych.

Opracowano
w Biurze Postępowania Przygotowawczego
Prokuratury Krajowej